

de gemeenteraad Gulpen-Witterm
Postbus 56
6270 AB GULPEN

Datum: 11 september 2018

Uw brief van:

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: U.18.02621

Behandeld door: N. Abbas

Onderwerp: beantwoording vragen over vissterfte
in de Geul

Dossiercode:

Bijlagen: --

Verzonden: 12 SEP 2018

Geachte leden van de raad,

Op 3 september 2018 ontvingen wij van de Fractie Franssen vragen over de vissterfte in de Geul door mestlozing. Graag beantwoorden wij hierbij de gestelde vragen.

Vraag 1. Wanneer is de Burgemeester geïnformeerd over deze mestlozing?

Antwoord Naar aanleiding van een twitterbericht van 25 augustus 2018 van het Waterschap Limburg over dit onderwerp heeft burgemeester Ramaekers op zondag 26 augustus 2018 zelf het initiatief genomen en contact opgenomen met het bestuurlijk aanspreekpunt van het Waterschap Limburg. Gevraagd is of de breuk van de mestsilo ook gevolgen voor Gulpen-Witterm heeft. Vanuit het Waterschap Limburg werd ons medegedeeld dat de metingen niet alarmerend zijn en dat nog nader onderzoek volgt, waarover de gemeente geïnformeerd zal worden.

Navraag leert dat het Waterschap Limburg naar aanleiding van het incident op zaterdag 25 augustus een persbericht heeft gestuurd naar de gemeenten waar de Geul doorheen loopt. Abusievelijk is dit bericht niet naar de gemeente Gulpen-Witterm verstuurd. Het Waterschap Limburg heeft hiervoor haar excuses aangeboden.

Vraag 2. Voelt de Burgemeester dan wel het College zich bestuurlijk verantwoordelijk en zo ja, welke bestuurlijke acties hebben na de informatieverstrekking plaatsgevonden?

Antwoord De zorg voor het watersysteem, in dit geval de Geul, is een taak en bevoegdheid van Waterschap Limburg. Op basis van de aan het Waterschap Limburg verstrekte informatie is door het Waterschap Limburg gehandeld. De gemeente heeft op basis van de voorradige informatie (in de media) actief contact gezocht met het bevoegd gezag in deze. Wij verwijzen naar beantwoording onder vraag 1 en 3. Wij betreuren het dat er geen actieve informatievoorziening vanuit het Waterschap Limburg aan de gemeente Gulpen-Witterm heeft plaatsgevonden.

Vraag 3. Welke actie is er ondernomen door de Burgemeester, gezien de ernst van dit milieudelict en de gevolgen hiervan?

Antwoord Naar aanleiding van een twitterbericht van 25 augustus 2018 van het Waterschap Limburg over dit onderwerp heeft de gemeentelijk communicatiemedewerker de burgemeester hierover getipt op 26 augustus 2018. Burgemeester Ramaekers heeft op 26 augustus jl. zelf het initiatief genomen en contact opgenomen met het

bestuurlijk aanspreekpunt van Waterschap Limburg. Gevraagd is of de breuk van de mestsilo ook gevolgen voor Gulpen-Witterm heeft. Vanuit het Waterschap Limburg werd ons medegedeeld dat de metingen niet alarmerend zijn en dat nog nader onderzoek volgt, waarover de gemeente geïnformeerd zal worden

Naar aanleiding van het artikel op 1Limburg op 2 september 2018 heeft de burgemeester op 2 september wederom zelf actief contact opgenomen met het Waterschap Limburg. Telefonisch is aangegeven dat de ernst van de situatie tot het moment van publicatie van het artikel niet bekend was bij het bestuur van het Waterschap Limburg, dat het Waterschap intern na zou gaan welke acties er genomen waren en nog moesten worden genomen. Afgesproken is dat meer informatie een dag later zou volgen.

Wethouder Last is naar aanleiding van het artikel op 1Limburg op 2 september jl. telefonisch in gesprek gegaan met de hengelsportverenigingen om te spreken over de door hen geconstateerde effecten op de Geul.

Op 3 september jl. heeft het bestuurlijk aanspreekpunt van het Waterschap Limburg volgens afspraak zelf contact opgenomen met de burgemeester. Daarbij is onder meer aangegeven dat de informatievoorziening uit België niet meteen vanaf het ontstaan van het incident adequaat is geweest. Verder werd ons medegedeeld dat er in de week van het incident een driejaarlijks routine matig onderzoek in de Geul heeft plaatsgevonden, waarbij is geconstateerd dat er sprake is van een ernstigere vervuiling dan waar in eerste instantie rekening mee was gehouden.

Het college van burgemeester en wethouders heeft de kwestie op 4 september jl. tijdens de collegevergadering intern besproken en vervolgens diezelfde middag met de burgemeesters van de lijn 50 gemeenten. Dit onder meer vanwege het feit dat de Geul in de gemeente Vaals bij Cottessen ons land binnenstroomt. Vanuit het College van Gulpen-Witterm heeft onze burgemeester aangegeven dat het college een brief opstelt aan het Waterschap Limburg waarin zij ernstige zorgen uit over de communicatie tussen België en Nederland. De burgemeesters van de lijn 50 gemeenten hebben hierop aangegeven een dergelijke brief mee te ondersteunen. De brief aan het Waterschap zal dan ook namens de burgemeester van de lijn 50 gemeenten worden opgesteld. Daarnaast is er ook al contact gelegd met een Kamerlid om deze problematiek met betrekking tot landsgrensoverschrijdende incidenten op landelijk niveau onder de aandacht te brengen.

Voorts gaan burgemeester Ramaekers en burgemeester Van Loo van de gemeente Vaals in gesprek met de dijkgraaf van het Waterschap Limburg. Helaas kan deze afspraak, ondanks de urgentie, agenda technisch vanuit het Waterschap Limburg niet eerder plaatsvinden dan op 14 september a.s.

Op 4 september jl. heeft er een gesprek met een vertegenwoordiger van de visvereniging Mechelen en wethouder Last plaatsgevonden.

- Vraag 4.** Heeft er opschaling volgens de GRIP normen plaatsgevonden nu het hier gaat om een grensoverschrijdende calamiteit? Zo ja, naar welk niveau, zo nee, waarom niet?
- Antwoord** De zorg voor het watersysteem, in dit geval de Geul, is een taak en bevoegdheid van Waterschap Limburg. De wijze van en omvang van opschaling is om die reden dan ook een verantwoordelijkheid van het Waterschap. Deze vraag is dan ook voorgelegd aan het Waterschap Limburg welke het volgende heeft aangegeven: "Omdat het aanvankelijk leek te gaan om een beperkte lozing werden de mogelijkheden voor bestrijding van de effecten van het incident opgepakt in de reguliere bedrijfsvoering van het

waterschap Limburg. Omdat de lozing zelf op Belgisch grondgebied plaats vond kon vanuit Handhaving niet worden opgetreden. Wel zijn in deze situatie al contacten gelegd met de Belgische autoriteiten. De informatie-uitwisseling met Wallonië bleek onder andere door de taalbarrière lastig. Het Waterschap Limburg heeft daarom op zaterdag 25 augustus jl. opgeschaald naar fase 1 (vergelijkbaar met GRIP 1) om informatiestromen te kanaliseren." De gemeente is van mening dat gezien de opschaling naar fase 1, waarin betrokken (externe) organisaties geïnformeerd dienen te worden, de gemeente Gulpen-Witterm actief geïnformeerd had moeten worden. Dit is dan ook een van de zaken die de burgemeester op 14 september aanstaande met de dijkgraaf van het Waterschap Limburg zal bespreken.

Vraag 5. Heeft de Burgemeester contact gehad met het Waterschap Limburg, de provincie Limburg en over de situatie? Zo ja, wanneer is er contact geweest?

Antwoord Voor de wijze waarop het contact tussen de gemeente en het Waterschap Limburg is verlopen, verwijzen wij naar de eerdere beantwoording. Bij het contact tussen de burgemeester en het bestuurlijk aanspreekpunt van het Waterschap op 26 augustus jl. waarbij is geïnformeerd naar de ernst van de situatie, was de lozing al beëindigd. Op 2 en 3 september jl. heeft telefonisch overleg plaatsgevonden over het effect van de lozing. De zorg voor het watersysteem, in dit geval de Geul, is een taak en bevoegdheid van Waterschap Limburg. De communicatie die hiermee gepaard gaat is, naar het oordeel van het College, dan ook een verantwoordelijkheid van het Waterschap Limburg. De Provincie Limburg heeft in deze kwestie, voor zover ons bekend, geen rol gehad.

Vraag 6. Is er contact geweest met de burgemeesters van Plombières en andere aan de Geul gelegen gemeenten?

Antwoord De zorg voor het watersysteem, in dit geval de Geul, is een taak en bevoegdheid van Waterschap Limburg. De communicatie die hiermee gepaard gaat is, naar het oordeel van het College, dan ook een verantwoordelijkheid van het Waterschap Limburg. Reden waarom deze vraag aan het Waterschap Limburg is voorgelegd. Desgevraagd heeft het Waterschap Limburg het volgende heeft aangegeven: *"De dijkgraaf dhr. Van der Broeck en bestuurslid mevrouw van Wersch hebben op 29 augustus jl. een bespreking gehad met bestuurders en ambtenaren van de vier Belgische Geulgemeenten met als onderwerp de zalmstand in de Geul en verbeteren van de samenwerking."* De burgemeester zal in het gesprek met de heer Van der Broeck navraag doen over wat er is besproken met de Belgische gemeenten.

Vraag 7. Heeft de Burgemeester contact gehad met de Officier van Justitie, gezien de ernst van het milieudelict?

Antwoord De zorg voor het watersysteem, in dit geval de Geul, is een taak en bevoegdheid van Waterschap Limburg. Het Waterschap Limburg heeft desgevraagd het volgende aangegeven: *"Gelet op het feit dat de lozing in België heeft plaatsgevonden, zijn ook de (mogelijke) strafbare feiten gepleegd op Belgisch grondgebied. Het openbaar ministerie in Nederland kan daarom geen vervolging instellen. Vanuit het Waterschap Limburg is contact gezocht met SOS Pollution, de milieudienst in Wallonië."* Uit de mediaberichten over dit voorval valt op te maken dat zowel de gedupeerde visclubs als het Waterschap Limburg aangifte hebben gedaan in België.

Vraag 8 Wanneer was de Burgemeester/ het College voornemens om de Raad danwel de Fractievoorzitters te informeren over de situatie en de desastreuze vissterfte in onze gemeente?

Antwoord Informatieverstrekking heeft plaatsgevonden door het Waterschap Limburg als verantwoordelijk en bevoegd bestuursorgaan via de mediakanalen. Bij de Gemeente Gulpen-Witterm en de burgemeester is niet meer informatie bekend geweest dan de

berichten die zijn verschenen in de media. Deze berichten zijn, zoals hiervoor uitgebreid verwoord is, reden geweest voor de burgemeester om steeds zelf contact op te nemen met het Waterschap Limburg.

Vraag 9. Is de Burgemeester/het college voornemens om de vissportverenigingen in onze gemeente te steunen bij hun juridische procedure en het herstel van de visstand in de Geul?

Antwoord Op 4 september jl. heeft er een gesprek met een vertegenwoordiger van de visvereniging Mechelen en wethouder Last plaatsgevonden. Bij dit gesprek is in eerste aanleg gesproken over de (meerjarige) gevolgen voor de visstand en natuur voortvloeiend uit deze calamiteit. Daarnaast is er een vervolggelgesprek gepland waarbij de mogelijkheden voor een brede gezamenlijke aanpak voor herstel van natuur en visstand zullen worden besproken. Wat de uitkomst van dit gesprek zal zijn, en de rol welke de gemeente Gulpen-Witterm gaat vervullen is nu nog niet aan te geven. De insteek is echter dat de gemeente Gulpen-Witterm de visverenigingen vanuit haar gemeentelijke taken, daar waar mogelijk, zal steunen.

Vraag 10. Deelt de Burgemeester/ het college de mening dat de situatie in eerste instantie zwaar onderschat is door de betrokken instanties? Welke maatregelen worden genomen om dit in de toekomst te voorkomen?

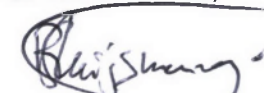
Antwoord De zorg voor het watersysteem, in dit geval de Geul, is een taak en bevoegdheid van Waterschap Limburg. Het is dan ook niet aan het College om een oordeel te geven over deze vraag. Het Waterschap Limburg geeft desgevraagd aan "*te hebben gehandeld op basis van de verstrekte informatie*". Naar het oordeel van het Waterschap Limburg "*kan van onderschatting geen sprake zijn*". De burgemeester zal ook dit vraagstuk aan de orde stellen in het gesprek met de dijkgraaf van het Waterschap Limburg.

Bovenstaande beantwoording is mede tot stand gekomen in samenwerking met het Waterschap Limburg. Het college wenst te kennen te geven groot belang te hechten aan een veilige en gezonde Geul en onderschrijft de ernst van deze kwestie. Reden waarom zowel schriftelijk als mondeling zorgen worden geuit aan het Waterschap Limburg en de landelijke overheid over onder meer de communicatie tussen België en Nederland bij grensoverschrijdende vraagstukken en incidenten. Wij hopen dat door het gesprek met de dijkgraaf dergelijke incidenten in de toekomst beter gecommuniceerd worden, zodat wij ook uw raad tijdig en nauwkeurig kunnen informeren. Ook zal er nauw contact worden gehouden met de in de gemeente aanwezige hengelsportverenigingen. Onderhavige beantwoording wordt verzonden aan alle partijen die de artikel 37-vragen hebben ontvangen. Mochten deze gesprekken nog voor uw gemeenteraad relevante informatie opleveren dan zullen wij u hierover actief informeren.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

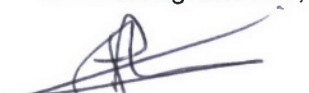
Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Gulpen-Witterm,
de locosecretaris,

R.H.M. Sluismans

de locoburgemeester,

drs. A.M. van der Kleij